

Politieke Markt

Vergadering van 9 december 2025
Beleid en Uitvoering - Team Ruimtelijke
ontwikkeling en projecten

Adviesvraag tracékeuze ontsluitingsweg Gieterse polder

Auteur

Trudy van Es

Overlegd met

Programma Vitaal Platteland, Directeur Beleid & Uitvoering, Team Beheer openbare Ruimte, Team Vergunningverlening, Gebiedscoördinator, cluster Communicatie

Portefeuillehouder

Marcel Scheringa

Samenvatting

Op 23 mei 2023 verzocht de gemeenteraad het college een vervolg te geven aan: *"Maatregelen om Kerkweg/Binnenpad autoluw te maken waarbij een integrale afweging gemaakt dient (kosten en voor- en nadelen) te worden tussen de varianten 'Koepad' en 'Oude Kade', waarbij het college een inspanningsverplichting heeft om een afgewogen en door Gieters Belang en Giethoorn Onderneemt en overige belanghebbenden gedragen voorstel aan de raad voor te leggen."* (Raadsbesluit 2023-RAAD-00032)

In een bestuurlijk overleg met de belangenverenigingen Giethoorn Onderneemt (GO) en 't Gieters Belang (GB) is besloten om invulling te geven aan het raadsbesluit door een onafhankelijk bureau opdracht te verlenen voor de integrale afweging van de twee tracévarianten. Bij het gezamenlijk formuleren van deze opdracht is - op verzoek van de belangenverenigingen - nog een derde variant ('Achterlangs') toegevoegd.

Het onafhankelijk bureau concludeerde op basis van de integrale afweging van de drie tracévarianten dat tracé Dijkje als meest geschikte optie naar voren komt in vergelijking met de andere twee tracés.

Ondanks deze conclusie, de daaraan voorafgaande gezamenlijke opdrachtformulering, gezamenlijke bureaukeuze en onderzoeksaanpak, de inbreng tijdens het proces, de aanvullend georganiseerde inloopbijeenkomsten én de diverse overleggen (voor en na oplevering van het eindrapport), lukte het tot op heden niet om tot een door alle partijen gedragen voorstel te komen.

De vraag aan de raad is nu: hoe ziet u het vervolg? Welke tracévariant adviseert u mee te nemen bij de nadere uitwerking van maatregelen om Kerkweg/Binnenpad autoluw te maken: tracévariant Dijkje [Oude Kade], tracévariant Koepad of tracévariant Achterlangs?

Beschrijving

Inleiding

Op 23 mei 2023 verzocht de gemeenteraad het college een vervolg te geven aan: *"Maatregelen om Kerkweg/Binnenpad autoluw te maken waarbij een integrale afweging gemaakt dient (kosten en voor- en nadelen) te worden tussen de varianten 'Koepad' en 'Oude Kade', waarbij het college een inspanningsverplichting heeft om een afgewogen en door Gieters Belang en Giethoorn Onderneemt en overige belanghebbenden gedragen voorstel aan de raad voor te leggen."* (Raadsbesluit 2023-RAAD-00032)

Op 12 juli 2023 is in een bestuurlijk overleg met de belangenverenigingen Giethoorn Onderneemt (GO) en 't Gieters Belang (GB) besloten om invulling te geven aan het raadsbesluit door een onafhankelijk bureau opdracht te verlenen voor de integrale afweging van de twee tracévarianten. Bij het gezamenlijk formuleren van deze opdracht is - op verzoek van de belangenverenigingen - nog een derde variant ('Achterlangs') toegevoegd. Bureau WING heeft - met instemming van GO, GB en gemeente - de opdracht gekregen en uitgevoerd.

WING organiseerde een gezamenlijk startoverleg, een werkbijeenkomst met experts en twee inloopbijeenkomsten om de visie van omwonenden en andere belanghebbenden op te halen. WING betrok onder andere experts van provincie (ruimtelijke kwaliteit en erfgoed), waterschap (hydrologie), Natuurmonumenten (ecologie), Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (beschermd gezicht) en gemeente (o.a. verkeer en mobiliteit). Bij de inloopbijeenkomsten (middagen en avonden) voor omwonenden en andere belanghebbenden waren er in totaal 200 tot 250 bezoekers aanwezig.

Op 16 oktober 2024 leverde WING het eindrapport op met de integrale afweging van de drie tracévarianten. *"Uit deze evaluatie komt tracé Dijkje als meest geschikte optie naar voren in vergelijking met de andere twee tracés."* (citaat overgenomen uit bijlage II a, p.70).

Ondanks deze conclusie van WING, de daaraan voorafgaande gezamenlijke opdrachtformulering, gezamenlijke bureaukeuze en onderzoeksaanpak, de inbreng tijdens het proces, de aanvullend georganiseerde inloopbijeenkomsten én de diverse overleggen (voor en na oplevering van het eindrapport van WING), lukte het tot op heden niet om tot een door alle partijen gedragen voorstel te komen. De vraag is nu hoe verder.

Adviesvraag

In de *Toekomstvisie Giethoorn* uit 2020 – een gezamenlijk product van GB, GO en de gemeente – is het autoluw maken van Kerkweg/Binnenpad tussen P2 en 't Vonder als één van de opgaven benoemd. Dit onder andere omdat de verkeers- en parkeeroverlast hier al lange tijd – zowel door inwoners als gemeente – gezien wordt als een urgent probleem dat om een oplossing vraagt. De vraag aan de raad is nu: hoe ziet u het vervolg? Welke tracévariant adviseert u mee te nemen bij de nadere uitwerking van maatregelen om Kerkweg/Binnenpad autoluw te maken: tracévariant Dijkje [Oude Kade], tracévariant Koepad of tracévariant Achterlangs?

Drie tracévarianten

In bijlage I staan de drie door WING onderzochte tracévarianten op een rij met, per tracévariant, de argumenten voor en kanttekeningen bij de desbetreffende tracévariant. Hierbij hebben we ons beperkt tot argumenten en kanttekeningen aanvullend op de integrale afweging van de tracévarianten door WING. WING heeft de drie tracévarianten op acht punten beoordeeld en ten opzichte van elkaar vergeleken. De complete integrale afweging op deze acht punten vindt u in bijlage II a; een samenvattende tabel vindt u hier direct onder (tabel overgenomen uit bijlage II a, p. 64).

Totaal beoordeling

Beoordelingspunten		Varianten		
		Dijkje	Koepad	Achterlangs
	Landschapswaarden: behoud beschermd dorpsgezicht, herkenbaarheid geschiedenis Gieterse Polder in het landschap, openheid landschap	+	0 / -	-
	Duurzaam waterbeheer en condities voor natuur in de polder en omliggende natuurgebieden	0	-	-
	Groen-blauw hart: beleving van de polder voor bewoners: rust voor fietsers op de noord-zuid fietsverbinding en rust rondom Erf Rodermond	0	-	-
	Ondernemingen langs Kerkweg / Binnenpad: bereikbaarheid en zichtbaarheid/vindbaarheid	-	-	+
	Leefbaarheid omgeving Kerkweg / Binnenpad: het behouden van rust, beleving van het dorp, donkerte, stilte	+	0	-
	Verkeersveiligheid: veilige kruispunten voor zowel gemotoriseerd verkeer als langzaam verkeer (fietsers, wandelaars).	0	-	0
	Landschappelijke inpassing: mogelijkheden om de weg minder opvallend te maken in het landschap	+	0	-
	Kosten: aanleg, beheer en onderhoud	0	-	-
Totaal		+2	-5	-5

Legenda

 Positief
  Neutraal
  Negatief
 NB: In de tabel gaat het om vergelijking van de tracés t.o.v. elkaar.

Tabel 16: Samenvattend totaal beoordeling

Gewenst resultaat

Advies van de gemeenteraad met betrekking tot de tracékeuze zodat we nadere uitwerking kunnen geven aan maatregelen om Kerkweg/Binnenpad autoluw te maken.

Argumenten

1.1 De raad heeft ingestemd met het autoluw maken van Kerkweg/Binnenpad en de aanleg van een ontsluitingsweg naar 't Vonder.

1.2 Er heeft een integrale afweging plaatsgevonden van de drie tracévarianten (zie bijlagen II en III). Bijlage II a geeft een overzicht van de integrale afweging van de drie tracévarianten en het onderbouwde advies van bureau WING. Bijlage II b geeft een overzicht van de resultaten van de inloopdagen die WING organiseerde om de visie van omwonenden en andere belanghebbenden op te halen. Bijlage III geeft inzicht in een toets van de kostenvergelijking van de drie tracévarianten.

1.3 Het college heeft zich ingespannen om tot een gedragen voorstel te komen (zie bijlage IV). Bijlage IV geeft een overzicht van de gezette stappen c.q. geleverde inspanning om te komen tot een afgewogen en door alle partijen gedragen voorstel.

1.4 Het is niet gelukt om tot een door alle partijen gedragen tracékeuze te komen (zie bijlage V). De uiteenlopende belangen spelen daarbij een belangrijke rol. Omdat we ons al bewust waren van de uiteenlopende belangen (zie o.a. Raadsvoorstel 2023-RAAD-00032), besloten we gezamenlijk de opdracht voor de integrale afweging van de verschillende tracévarianten te beleggen bij een onafhankelijk bureau. De belangenverenigingen stellen nu - achteraf - het onderzoek en advies van het bureau ter discussie. Bijlage V geeft inzicht in het standpunt van GO en GB ten aanzien van het onderzoek en advies van WING.

Kantttekeningen en risico's

1.1 Als we geen ontsluitingsweg aanleggen, lossen we de problemen op Kerkweg/Binnenpad niet op. Uit onderzoek van Goudappel Coffeng (2020) kwam naar voren dat de aanleg van nieuwe infrastructuur in deze specifieke situatie noodzakelijk is om Kerkweg/Binnenpad autoluw te maken en de verkeers- en parkeerproblemen structureel te verminderen. De Kerkweg ten zuiden van de Deukten is een smalle rijbaan met gemengd verkeer: wandelaars, fietsers, auto's en touringcars. Gezien de intensiteit in relatie tot de beschikbare breedte is dit een knelpunt. Tussen P2 en 't Vonder is de weg niet geschikt voor het vele zwaar verkeer van horecabevoorrading en touringcars.

1.2 Bij de keuze van het tracé is het risico op niet-vergunbaarheid een factor waarmee rekening moet worden gehouden.

Voor de aanleg van een ontsluitingsweg moet worden afgeweken van het omgevingsplan. Om af te kunnen wijken van het omgevingsplan moet sprake zijn van een zogenaamde evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL), een uitgebreide ruimtelijke afweging, waarbij alle relevante ruimtelijke aspecten aan de orde komen. De cultuurhistorische waarde is binnen de ETFAL een zwaarwegende factor, vooral omdat Giethoorn een Rijksbeschermd dorpsgezicht is. Gezien de eerder uitgebrachte adviezen van RCE en provincie zal niet voor alle tracévarianten gemotiveerd kunnen worden hoe er sprake is van een ETFAL.

Kort samengevat met betrekking tot de vergunbaarheid van de tracévarianten (zie bijlage VI voor een nadere toelichting):

- Tracé Dijkje: grootste kans op vergunbaarheid
- Tracé Koepad: vergunbaarheid onzeker, juridisch risico
- Tracé Achterlangs: niet vergunbaar

Duurzaamheid en social return

Realisatie van een ontsluitingsweg draagt bij aan het verbeteren van de leefbaarheid en een duurzame en toekomstbestendige ontwikkeling van dit deel van Giethoorn. Dit onder andere omdat realisatie van de ontsluitingsweg bijdraagt aan het autoluw maken van Kerkweg/Binnenpad en het structureel verminderen van de verkeers- en parkeerproblematiek hier.

Financiële toelichting

Onderdeel van de integrale afweging van de drie tracévarianten waren ook de kosten voor aanleg. Zie p. 58 van bijlage II a en bijlage III Toets kostenvergelijk voor meer informatie.

De kosten voor aanleg van de ontsluitingsweg worden gedekt uit reeds beschikbaar gesteld budget Autoluw maken Kerkweg/Binnenpad (nummer 72140026).

Communicatie en participatie

Het onderzoek van bureau WING is tot stand gekomen in afstemming met GO, GB en overige belanghebbenden. Om tot het advies te komen heeft het bureau een uitgebreid traject gevolgd waar GO, GB en gemeente actief bij betrokken zijn geweest. Ook zijn inloopbijeenkomsten georganiseerd voor omwonenden, aangrenzende ondernemers en andere belanghebbenden. Voor een uitgebreid overzicht verwijzen wij naar bijlage IV.

Omwonenden, aangrenzende ondernemers en andere belanghebbenden hebben aangegeven behoefte te hebben aan heldere communicatie over het vervolg. Na besluitvorming over het tracé van de ontsluitingsweg wordt actief gecommuniceerd naar omwonenden, aangrenzende ondernemers, overige belanghebbenden en andere inwoners. Ook wordt het besluit via een persbericht bekendgemaakt.

Uitvoering en planning

Het advies van de gemeenteraad is input voor het vervolg. Na het advies leggen we zo spoedig mogelijk een voorstel voor aan de raad met maatregelen om Kerkweg/Binnenpad autoluw te maken.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

Het college van advies te voorzien door een voorkeur uit te spreken voor één van de tracévarianten: variant Dijkje ('Oude Kade'), variant Koepad of variant Achterlangs.